

Zadaci s pismenih ispita iz matematike 2 s rješenjima

MATEMATIKA II

20.3.2004.

1. Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \text{Arc cos} \frac{2x-4y}{x^2+y^2} + \ln xy$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $z = \sqrt{2}e^{3+\sqrt{x^2+y^2}}$, $x^2 + y^2 = 9$ i $z = 0$.
3. Izračunajte $\int_{(1,1)}^{(2,2)} (y \ln y - y + e^x) dx + ((x+y) \ln y + \sqrt{4-y^2}) dy$.
4. Izračunaj $\iint_{\Sigma} x^2 dS$, gdje je Σ plašt stošca $x^2 + y^2 = 4z^2, 0 \leq z \leq 4$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $2xy dx - (x^2 + y^2) dy = 0$.

- Rješenja: 1. $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : (x+1)^2 + (y-2)^2 \geq 5, (x-1)^2 + (y+2)^2 \geq 5, xy > 0\}$
2. $2\sqrt{2}\pi e^3(2e^3 + 1)$.
  3. $\frac{3}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{2\pi}{3} - 6\ln 2 + e^2 - e$.
  4. $512\sqrt{5}\pi$.
  5. $y^2 - x^2 = cy$.

MATEMATIKA II

20.3.2004.

1. Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \text{Arc sin} \frac{2y-4x}{x^2+y^2} + \ln \frac{x}{y}$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $z = \sqrt{2}e^{3-\sqrt{x^2+y^2}}$, $x^2 + y^2 = 4$ i $z = 0$.
3. Izračunajte $\int_{(1,1)}^{(2,2)} ((x+y) \ln x + \sqrt{4-x^2}) dx + (x \ln x - x + e^y) dy$.
4. Izračunaj $\iint_{\Sigma} y^2 dS$, gdje je Σ plašt stošca $x^2 + y^2 = 9z^2, 0 \leq z \leq 2$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $(2x-4y) dx + (x+y) dy = 0$.

- Rješenja: 1. $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : (x+2)^2 + (y-1)^2 \geq 5, (x-2)^2 + (y+1)^2 \geq 5, xy > 0\}$
 2. $2\sqrt{2}\pi e(e^2 - 3)$.
 3. $\frac{3}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{2\pi}{3} - 6\ln 2 + e^2 - e$.
 4. $108\sqrt{10}\pi$.
 5. $(y-2x)^3 = c(y-x)^2$.

MATEMATIKA II

17.4.2004.

1. Nađite one tangencijalne ravnine na plohu $z = \frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{4}$, koje prolaze točkom $A(1,1,0)$, a okomite su na ravninu $x + y + z - 7 = 0$.
2. Izračunajte $\iint_D x^2 y^2 \sqrt{(x^2 + y^2)^3 + 1} dx dy$, gdje je $D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 2, 0 \leq y \leq \sqrt{3}x\}$
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} x ds$, gdje je Γ presječna ploha $y = 3 - x^2$ i $y = z$.
4. Izračunaj tok vektorskog polja $\vec{a} = \hat{i} + \vec{j} + z^3 \vec{k}$ kroz sferu $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $xy' \ln x - 2y = \ln x$.

- Rješenja: 1. $\pi_1 \dots y - z - 1 = 0, \pi_2 \dots 4x - y - 3z - 3 = 0$.
 2. $\frac{13\pi}{108} + \frac{13\sqrt{3}}{288}$.
 3. $\frac{31}{6}$.
 4. $\frac{4R^5 \pi}{5}$.
 5. $y = c \ln^2 x - \ln x$.

MATEMATIKA II

22.5.2004.

1. Ispitajte ekstreme funkcije $f(x, y) = x^3 + \frac{x^2}{2} + 4xy + 2y^2 - 4x - 4y + 1$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohama $z = x^2 + y^2$, $x^2 + y^2 + z^2 = 2$, $y = x$ i $y = \sqrt{3}x$, koje se nalazi u prvom oktantu.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} x^4 ds$, gdje je Γ kružnica $x^2 + y^2 = 2y$.
4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} z dS$, gdje je Σ dio rotacionog paraboloida $z = 1 - x^2 - y^2$, koji se nalazi iznad ravnine $z = 0$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $(2xy + \ln x)dx + (x^2 - ye^y)dy = 0$.

Rješenja: 1. Stacionarne točke su $A(1,0), B(0,1)$. U točki A funkcija ima lokalni minimum, dok u točki B nema ekstrem.

2. $V = \frac{\pi}{144}(8\sqrt{2} - 7)$.

3. $\frac{3\pi}{4}$.

4. $\frac{7\pi}{15}$.

5. $x^2 y + x \ln x - x + e^y - ye^y = c$.

MATEMATIKA II

17.6.2004.

1. Na krivulji $3x^2 + 2xy + 3y^2 = 8$ odredite točke za koje je kvadrat udaljenosti od ishodišta najveći.
2. Izračunajte površinu lika omeđenog kružnicom $x^2 + y^2 = 3x$ i kardiodom $r = 1 + \cos \varphi$ koji se nalzi unutar prve, a izvan druge krivulje.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} \arctg x dx + x^3 y dy$, gdje je $\hat{\Gamma}$ dio parabole $x = y^2$ od točke $A(1,1)$ do $B(0,0)$.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = x^2 \vec{i} - 2xy \vec{j} + 3z \vec{k}$ kroz zatvorenu plohu $z = 2 - x^2 - y^2, z^2 = x^2 + y^2, z \geq 0$, orijentiranu u smjeru vanjskih normala.
5. Riješite diferencijalnu jednadžbu $y'' - 2y' = x^2 e^x + 3$.

Rješenja: 1. $A(\sqrt{2}, -\sqrt{2}), B(-\sqrt{2}, \sqrt{2})$.

2. π .

3. $\frac{1}{2} \ln 2 - \frac{1}{8} - \frac{\pi}{4}$.

4. $\frac{5\pi}{2}$.

5. $y = c_1 + c_2 e^{2x} - (x^2 + 2)e^x - \frac{3}{2}x$.

MATEMATIKA II

17.6.2004.

1. Na krivulji $4x^2 + 6xy + 4y^2 = 14$ odredite točke za koje je kvadrat udaljenosti od ishodišta najveći.
2. Izračunajte površinu lika omeđenog kružnicom $x^2 + y^2 = 6x$ i kardiodom $r = 2(1 + \cos \varphi)$ koji se nalzi unutar prve, a izvan druge krivulje.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} xy dx + \arctg y dy$, gdje je $\hat{\Gamma}$ dio parabole $y = x^2$ od točke $A(1,1)$ do $B(0,0)$.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = 2xz \vec{i} - 2yz \vec{j} + z^2 \vec{k}$ kroz zatvorenu plohu $z = 6 - x^2 - y^2, z^2 = x^2 + y^2, z \geq 0$, orijentiranu u smjeru vanjskih normala.
5. Riješite diferencijalnu jednadžbu $y'' + 2y' - 3y = (x+1)e^x + 1$.

- Rješenja: 1. $A(\sqrt{7}, -\sqrt{7}), B(-\sqrt{7}, \sqrt{7})$.
2. 4π .
3. $\frac{1}{2} \ln 2 - \frac{1}{4} - \frac{\pi}{4}$.
4. $\frac{64\pi}{3}$.
5. $y = c_1 e^x + c_2 e^{-3x} + \left(\frac{1}{8}x^2 + \frac{3}{16}x\right)e^x - \frac{1}{3}$.

MATEMATIKA II

8.7.2004.

1. Nađite tangencijalne ravnine na plohu $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{2} + z^2 - xy - 8 = 0$ koje su paralelne s ravninom $x - 2y - 2z + 11 = 0$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohama $x^2 + y^2 + z^2 = 6$ i $z = x^2 + y^2$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} (x+y)^2 dx - x^2 dy$, gdje je $\hat{\Gamma}$ dio sinusoide $y = \sin x$ od točke $A(0,0)$ do $B(\pi,0)$.
4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} (z^2 + 1) dS$, gdje je Σ dio sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ u prvom oktantu.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $yy' y'' = y'^3 + y'^2$.

- Rješenja: 1. $\pi_1 \dots x - 2y - 2z - 8 = 0, \pi_2 \dots x - 2y - 2z + 8 = 0$.
2. $\frac{2\pi}{3} (6\sqrt{6} - 11)$.
3. $\frac{\pi^3}{3} + \frac{9\pi}{2}$.
4. $\frac{56\pi}{3}$.
5. $y = (y + c_1) e^{c_1 x + c_2}$.

MATEMATIKA II

8.7.2004.

1. Odredite i skicirajte prirodnu domenu, te ispitajte ekstreme funkcije $f(x, y) = x\sqrt{1+y} + y\sqrt{1+x}$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $x^2 + y^2 + z^2 = 2$ i $z = x^2 + y^2$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} (x+y)^2 dx + (x^2+1)dy$, gdje je Γ dio krivulje $y = \cos x$ od točke $A(0,1)$ do $B(\pi, -1)$.
4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} (z^2 + 2)dS$, gdje je Σ dio sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ u prvom oktantu.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $xy'' = y' + y' \ln \frac{y'}{x}$.

Rješenja: 1. $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x \geq -1, y \geq -1\}$ Stacionarna točka funkcije je $A\left(-\frac{2}{3}, -\frac{2}{3}\right)$, no u toj točki funkcija nema ekstrem.

2. $\frac{\pi}{6}$.

3. $\frac{\pi^3}{3} + \pi^2 + \frac{\pi}{2} - 2$.

4. $\frac{14\pi}{3}$.

5. $c_1^2 y = c_1 x e^{c_1 x} - e^{c_1 x} + c_2$.

MATEMATIKA II

2.9.2004.

1. Nađite tangencijalne ravnine na plohu $z = 2xy$ koje prolaze točkom $A(1,0,-4)$, a okomite su na ravninu $x = y$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $y = 2x^2$, $y + z = 8$ i $z = 0$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} x \cos y ds$, gdje je Γ rub kvadrata $|x| + |y| = 1$.
4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} (\sqrt{1-z^2} - z)dS$, gdje je Σ dio plohe $z^2 = x^2 + y^2, 0 \leq z \leq 1$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $(y^2 - 6xy)dx + 3x^2 dy = 0$.

Rješenja: 1. $\pi_1 \dots 2x + 2y + z + 2 = 0, \pi_2 \dots 4x + 4y - z - 8 = 0.$

2. $V = \frac{1024}{15}.$

3. 0.

4. 0.

5. $y = cx^2(y + 6x).$

MATEMATIKA II

2.9.2004.

1. Nađite tangencijalne ravnine na plohu $z = 3xy$ koje prolaze točkom $A(0,0,9)$, a okomite su na ravninu $x + y + 6z - 5 = 0.$

2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $x = 5x^2, x + z = 5$ i $z = 0.$

3. Izračunajte $\int_{\Gamma} x \sin y ds,$ gdje je Γ rub kvadrata $|x| + |y| = 2.$

4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} \frac{\sqrt{1-z^2}}{3+z^2} dS,$ gdje je Σ dio plohe $z^2 = x^2 + y^2, 0 \leq z \leq 1.$

5. Riješite diferencijalnu jednačinu $xy' = y + \frac{x^2}{y} \sqrt{1 - \frac{y^2}{x^2}}.$

Rješenja: 1. $\pi_1 \dots 3x - 9y + z - 9 = 0, \pi_2 \dots 9x - 3y - z + 9 = 0.$

2. $V = \frac{40}{3}.$

3. 0.

4. $2\sqrt{2}\pi(\ln 3 - 1).$

5. $e^{-\sqrt{1-\frac{y^2}{x^2}}} = cx.$

MATEMATIKA II

16.9.2004.

- a) Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \sqrt{1-x^2-y} \ln(x+y)$.

b) Nađite tangencijalnu ravninu na plohu $z = \sqrt{1-x^2-y} \ln(x+y)$ u točki $T\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \cdot\right)$.
- Izračunajte $\iint_D y^2 \sin x dx dy$, gdje je D područje u ravnini, ograničeno krivuljama $y = 2 \cos x - 1$, $y = 0$ i $x = 0$ u prvom kvadrantu.
- Izračunajte krivuljni integral $\int_{(0,0,0)}^{(1,2,\pi)} (z \cos zx - y \sin x) dx + \cos x dy + x \cos x dz$.
- Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = \vec{i} - \cos \sqrt{x^2 + y^2} \vec{j}$ kroz zatvorenu plohu (orijentiranu u smjeru vanjskih normala) koju čini dio plohe $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ u prvom oktantu, zajedno s ravninama $x = 0$, $y = 0$ i $z = 1$.
- Riješite diferencijalnu jednačinu $y'' \cos x + y' \sin x = 1$, uz uvjete $y(0) = 0$ i $y'(0) = 1$.

Rješenja: 1. a) $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x + y > 0, y \leq 1 - x^2\}$

b) $\pi \dots x + y - 2z - 1 = 0$.

2. $\frac{1}{24}$.

3. $2 \cos 1$.

4. $2 - 2 \cos 1 - \sin 1$.

5. $y = 1 + \sin x - \cos x$.

MATEMATIKA II

16.9.2004.

- a) Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \sqrt{2+x-y^2} \ln(x+y)$.

b) Nađite tangencijalnu ravninu na plohu $z = \sqrt{2+x-y^2} \ln(x+y)$ u točki $T\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \cdot\right)$.
- Izračunajte $\iint_D y^2 \cos x dx dy$, gdje je D područje u ravnini, ograničeno krivuljama $y = 1 + \sin x$, $y = 0$ i $x = 0$ u prvom kvadrantu.
- Izračunajte krivuljni integral $\int_{(0,0,0)}^{(1,1,\pi)} \cos y dx + (z \cos yz - x \sin y) dy + y \cos yz dz$.
- Izračunaj tok vektorskog polja $\vec{a} = \sin \sqrt{x^2 + y^2} \vec{i} - 3\vec{k}$ kroz zatvorenu plohu (orijentiranu u smjeru vanjskih normala) koju čini dio plohe $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ u prvom oktantu, zajedno s ravninama $x = 0$, $y = 0$ i $z = 1$.
- Riješite diferencijalnu jednadžbu $y'' \sin x - y' \cos x = 1$, uz uvjete $y\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0$ i $y'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1$.

Rješenja: 1. a) $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x + y > 0, x \geq y^2 - 2\}$
b) $\pi \dots 3x + 3y - 2z - 3 = 0$.

2. $-\frac{1}{12}$.

3. $\cos 1$.

4. $2 \sin 1 - \cos 1 - 1$.

5. $y = 1 - \sin x - \cos x$.

MATEMATIKA II

6.11.2004.

1. Odredite maksimum funkcije $f(x, y) = 7 - 5x + 12y$, uz uvjet $x^2 + y^2 = 4$.
2. Izračunajte volumen tijela koje nastaje presjekom ploha $x^2 + y^2 = 4$ i $x^2 + z^2 = 4$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} xy dx + (x^2 + y^3) dy$, gdje je Γ dio kružnice $x^2 + y^2 = R^2$ od točke $A(R, 0)$ do točke $B(0, R)$.
4. Izračunajte plošni integral $\iint_{\Sigma} \frac{dS}{(1+x+z)^2}$, gdje je Σ dio ravnine $x+y+z=1$ u prvom oktantu.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $y'' - 5y' + 6y = x^2 e^{2x} + 1$.

Rješenja: 1. 33.

2. $V = \frac{64}{3}$.

3. $\frac{R^3}{3} + \frac{R^4}{4}$.

4. $\sqrt{3} \left(\ln 2 - \frac{1}{2} \right)$.

5. $y = c_1 e^{2x} + c_2 e^{3x} - \left(\frac{1}{3} x^3 + x^2 + \frac{1}{3} x \right) e^{2x} + \frac{1}{6}$.

MATEMATIKA II

11.12.2004.

1. Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \text{Arc cos} \frac{2x-4y}{x^2+y^2} + \ln xy$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $z = \sqrt{2} e^{3+\sqrt{x^2+y^2}}$, $x^2 + y^2 = 9$ i $z = 0$.
3. Izračunajte $\int_{(1,1)}^{(2,2)} (y \ln y - y + e^x) dx + ((x+y) \ln y + \sqrt{4-y^2}) dy$.
4. Izračunaj $\iint_{\Sigma} x^2 dS$, gdje je Σ plašt stošca $x^2 + y^2 = 4z^2, 0 \leq z \leq 4$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $2xy dx - (x^2 + y^2) dy = 0$.

- Rješenja: 1. $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : (x+1)^2 + (y-2)^2 \geq 5, (x-1)^2 + (y+2)^2 \geq 5, xy > 0\}$
 2. $2\sqrt{2}\pi e^3(2e^3 + 1)$
 3. $\frac{3}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{2\pi}{3} - 6\ln 2 + e^2 - e$
 4. $512\sqrt{5}\pi$
 5. $y^2 - x^2 = cy$.

MATEMATIKA II

11.12.2004.

1. Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \text{Arc sin} \frac{2y-4x}{x^2+y^2} + \ln \frac{x}{y}$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $z = \sqrt{2}e^{3-\sqrt{x^2+y^2}}$, $x^2 + y^2 = 4$ i $z = 0$.
3. Izračunajte $\int_{(1,1)}^{(2,2)} ((x+y)\ln x + \sqrt{4-x^2})dx + (x\ln x - x + e^y)dy$.
4. Izračunaj $\iint_{\Sigma} y^2 dS$, gdje je Σ plašt stošca $x^2 + y^2 = 9z^2, 0 \leq z \leq 2$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $(2x-4y)dx + (x+y)dy = 0$.

- Rješenja: 1. $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : (x+2)^2 + (y-1)^2 \geq 5, (x-2)^2 + (y+1)^2 \geq 5, xy > 0\}$
 2. $2\sqrt{2}\pi e(e^2 - 3)$
 3. $\frac{3}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{2\pi}{3} - 6\ln 2 + e^2 - e$
 4. $108\sqrt{10}\pi$
 5. $(y-2x)^3 = c(y-x)^2$.

MATEMATIKA II

15.1.2005.

1. Ispitajte ekstreme funkcije $f(x, y) = 2x^3 + y^2 - 3x^2y + y$.
2. Izračunajte $\iint_D xy dx dy$, gdje je D područje u R^2 omeđeno krivuljom $y = \ln x$ i pravcima $x + y = 1$ i $x = 2$.
3. Pomoću Greenove formule izračunajte $\int_{\Gamma} (e^x \sin y - y^2 + x) dx + e^x \cos y dy$, gdje je Γ dio krivulje $x^2 + y^2 = 4x$, koji se nalazi iznad osi x , od točke $A(4,0)$ do točke $B(0,0)$.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = (z - x^2)\vec{j} + \sqrt{4 - z}\vec{k}$ kroz plohu $\Sigma = \{(x, y, z) \in R^3 : z = x^2 + y^2, 0 \leq z \leq 4\}$ orijentiranu tako da vektor normale zatvara oštar kut s vektorom $\vec{k}$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $(x^2 + 1)y'' + 2xy' = \frac{1}{x^2 + 1}$.

Rješenja: 1. Stacionarne točke funkcije su $A\left(0, -\frac{1}{2}\right), B(1,1), C\left(-\frac{1}{3}, -\frac{1}{3}\right)$. Od toga u točki A funkcija ima lokalni minimum, dok u B i C nema ekstrema.

2. $\ln^2 2 - \ln 2 + \frac{1}{12}$.

3. $\frac{8}{3}$.

4. $\frac{16\pi}{3}$.

5. $y = c_1 \arctg x + \frac{(\arctg x)^2}{2} + c_2$.

MATEMATIKA II

3.2.2005.

1. Odredite tangencijalne ravnine na plohu $z = x^2 + y^2 + xy$ koje prolaze točkom $A(1,0,-6)$, a okomite su na ravninu $x = y$.
2. Izračunajte površinu oba lika omeđena krivuljom $x^2 + y^2 = y$ i pravcem $y = \sqrt{3}x$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} xy ds$, gdje je Γ presječna ploha $x = 1 - y^2$ i $x = z$ u prvom oktantu.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = x^4 \vec{i} + \vec{j}$ kroz zatvorenu plohu $\widehat{\Sigma} = \{(x, y, z) \in R^3 : z = 1 - \sqrt{x^2 + y^2}, 0 \leq z \leq 1\} \cup \{(x, y, 0) \in R^3 : x^2 + y^2 \leq 1\}$, orijentiranu u smjeru vanjskih normala.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $yy'' = y^2 y' + y'^2$.

Rješenja: 1. $\pi_1 \dots 3x + 3y + z + 3 = 0, \pi_2 \dots 6x + 6y - z - 12 = 0$.

2. $P_1 = \frac{\pi}{12} - \frac{\sqrt{3}}{16}, P_2 = \frac{\pi}{6} + \frac{\sqrt{3}}{16}$.

3. $\frac{19}{120}$.

4. 0.

5. $y = (y + c_1)e^{c_1 x + c_2}$.

MATEMATIKA II

3.2.2005.

1. Odredite tangencijalne ravnine na plohu $z = x^2 + y^2 - xy$ koje prolaze točkom $A(0,1,-6)$, a okomite su na ravninu $x + y = 15$.
2. Izračunajte površinu oba lika omeđena krivuljom $x^2 + y^2 = x$ i pravcem $y = \sqrt{3}x$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} xy ds$, gdje je Γ presječna ploha $y = 1 - x^2$ i $y = z$ u prvom oktantu.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = y^4 \vec{j} + \vec{k}$ kroz zatvorenu plohu $\widehat{\Sigma} = \{(x, y, z) \in R^3 : z = 1 - \sqrt{x^2 + y^2}, 0 \leq z \leq 1\} \cup \{(x, y, 0) \in R^3 : x^2 + y^2 \leq 1\}$, orijentiranu u smjeru vanjskih normala.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $yy'' = y^2 y' + y'^2$.

Rješenja: 1. $\pi_1 \dots 3x - 3y - z - 3 = 0, \pi_2 \dots 6x - 6y + z + 12 = 0.$

$$2. P_1 = \frac{\pi}{24} - \frac{\sqrt{3}}{16}, P_2 = \frac{5\pi}{24} + \frac{\sqrt{3}}{16}.$$

$$3. \frac{19}{120}.$$

$$4. 0.$$

$$5. y = (y + c_1)e^{c_1x + c_2}.$$

MATEMATIKA II

17.2.2005.

1. Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \sqrt{9^{x^2+2xy+y^2} - 3^{36-2x^2+4xy-7y^2}}$ te izračunajte $\frac{\partial f}{\partial y}$.

2. Izračunajte volumen manjeg tijela omeđenog plohami $x^2 + y^2 + (z-2)^2 = 4$ i $z = 2 - \sqrt{x^2 + y^2}$.

3. a) Provjerite da je polje $\vec{a} = \left(1 - \frac{1}{y} + \frac{y}{z}\right)\vec{i} + \left(\frac{x}{z} + \frac{x}{y^2}\right)\vec{j} - \frac{xy}{z^2}\vec{k}$ potencijalno.

b) Izračunajte $\int_{(0,1,1)}^{(2,1,1)} \left(1 - \frac{1}{y} + \frac{y}{z}\right)dx + \left(\frac{x}{z} + \frac{x}{y^2}\right)dy - \frac{xy}{z^2}dz$.

4. Pomoću Stokesova teorema izračunajte $\int_{\hat{\Gamma}} \vec{a} d\vec{r}$, ako je $\vec{a} = 2xz\vec{i} - x\vec{j} + z\vec{k}$, a $\hat{\Gamma}$ pozitivno orijentirana krivulja nastala presjekom ravnine $x + y + 2z = 2$ s koordinatnim ravninama.

5. Riješite diferencijalnu jednačinu $\left(y' - \frac{y}{x}\right) \operatorname{arctg} \frac{y}{x} = 1$, uz uvjet $y(1) = 0$.

Rješenja: 1. $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 4x^2 + 9y^2 \geq 36\}$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = \frac{9^{x^2+2xy+y^2} (2x+2y) \ln 9 + 3^{36-2x^2+4xy-7y^2} (4x-14y) \ln 3}{2\sqrt{9^{x^2+2xy+y^2} - 3^{36-2x^2+4xy-7y^2}}.$$

$$2. V = \frac{2\pi}{3} (8 - 4\sqrt{2}).$$

$$3. 2.$$

$$4. -\frac{2}{3}.$$

$$5. \frac{y}{x} \operatorname{arctg} \frac{y}{x} - \frac{1}{2} \ln(x^2 + y^2) = 0.$$

MATEMATIKA II

19.3.2005.

1. Ispitajte ekstreme funkcije $f(x, y) = \frac{8}{x} + \frac{x^2}{y} + y + 1$.
2. Izračunajte $\iint_D \sin x dx dy$, gdje je D područje u ravnini omeđeno krivuljom $y = x^2$ i pravcem $y = x$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} (x+y)^2 dx + (x^2 - y^2) dy$, gdje je Γ dio krivulje $y = 2 - |x - 2|$ od točke $x = 0$ do točke $x = 4$.
4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} (x+y) dS$, gdje je Σ dio sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ u prvom oktantu.
5. Riješite diferencijalnu jednadžbu $xy' \ln x - 2y = \ln x$.

Rješenja: 1. Stacionarne točke funkcije su $A(2,2), B(-2,-2)$. Od toga u točki A funkcija ima lokalni minimum, a u točki B lokalni maksimum.

2. $2 - 2\cos 1 - 3\sin 1$.

3. $\frac{80}{3}$.

4. 4π .

5. $y = c \ln^2 x - \ln x$.

MATEMATIKA II

16.4.2005.

1. Ako je $z = \frac{4x}{\varphi(x-y^2) - x - y^2}$, pokažite da je $2x \frac{\partial z}{\partial x} + \frac{x}{y} \cdot \frac{\partial z}{\partial y} = 2z + z^2$.

2. Prelaskom na sferne koordinate izračunajte integral $\int_0^{2\pi} d\varphi \int_0^2 d\rho \int_0^{\sqrt{4-\rho^2}} \rho^3 dz$.

3. Izračunajte krivuljni integral $\int_{\Gamma} \sqrt{6-4x} ds$ po zatvorenoj krivulji $\Gamma = \Gamma_1 \cup \Gamma_2$, gdje je Γ_1 presječna ploha $x=1-y^2$ i $y=z$ u prvom oktantu, a Γ_2 spojnica točaka $A(1,0,0)$ i $B(0,1,1)$.

4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} xy dS$, gdje je Σ dio plohe $z=2-x^2-y^2$, omeđen ravninama $y=0$ i $y=\sqrt{3}x$, u prvom oktantu.

5. Riješite diferencijalnu jednadžbu $y''+4y = \cos 2x + x^2 e^{2x}$.

Rješenja: 2. $\frac{128\pi}{15}$.

3. $\frac{10}{3} + 3\sqrt{2} - \frac{\sqrt{6}}{3}$.

4. $\frac{149}{160}$.

5. $y = c_1 \cos 2x + c_2 \sin 2x + \frac{1}{4} x \sin 2x + \left(\frac{1}{8} x^2 - \frac{1}{8} x + \frac{1}{32} \right) e^{2x}$.

MATEMATIKA II

21.5.2005.

1. Odredite tangencijalne ravnine na plohu $x^2 + xy + y^2 + z^2 - 2z = 1$, koje su paralelne s ravninom $4x + 5y - 2z + 7 = 0$.
2. Izračunajte površinu lika omeđenog kardiodom $r = 2(1 + \sin \varphi)$ i kružnicom $x^2 + (y - 3)^2 = 9$, koji se nalazi unutar obje krivulje.
3. Izračunajte krivuljni integral $\int_{\Gamma} (x + y) ds$, gdje je Γ presječna ploha $y = \frac{x^2}{3}$ i $z = \frac{2}{9}xy$ od točke $A(0,0,0)$ do točke $B(3,3,2)$.
4. Izračunajte površinu dijela plohe cilindra $x^2 + z^2 = 1$ u prvom oktantu, koji se nalazi između ravnina $y = x$ i $y = 2x$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $(xe^x + y - \cos y)dx + (x + x \sin y + \ln y)dy = 0$.

Rješenja: 1. $\pi_1 \dots 4x + 5y - 2z - 6 = 0, \pi_2 \dots 4x + 5y - 2z + 10 = 0$.

2. 5π .

3. $\frac{387}{20}$.

4. $P = 1$.

5. $xe^x - e^x + xy - x \cos y + y \ln y - yc$.

MATEMATIKA II

16.6.2005.

1. Ispitajte ekstreme funkcije $f(x, y) = x^4 - 2x^2y + y^3 - y + 7$.
2. Izračunajte volumen tijela omeđenog plohami $z = x^2 + y^2$ i $z = 4y$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} (x + y)^2 dx + (x^2 + y^2) dy$, gdje je Γ dio krivulje $y = 1 - |x + 1|$ od točke $x = -2$ do točke $x = 0$.
4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} (z^2 + 1) dS$, gdje je Σ dio sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ u prvom oktantu.
5. Metodom varijacije konstanti riješite diferencijalnu jednačinu $y'' + y = \frac{1}{\cos x}$.

- Rješenja: 1. Stacionarne točke funkcije su $A\left(0, \frac{\sqrt{3}}{3}\right), B\left(0, -\frac{\sqrt{3}}{3}\right), C(1,1), D(-1,1)$. Od toga funkcija ima lokalni minimum u točkama C i D, dok u A i B nema ekstrema.
2. 8π .
  3. $\frac{10}{3}$.
  4. $\frac{2\pi}{3}$.
  5. $y = (x + c_1)\sin x + (\ln \cos x + c_2)\cos x$.

MATEMATIKA II

7.7.2005.

1. a) Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \sqrt{xy+1} + \sqrt{x^2-y}$.
 b) Napišite jednadžbu tangencijalne ravnine na plohu $z = \sqrt{xy+1} + \sqrt{x^2-y}$, u točki $T(0, -4, \cdot)$.
2. Izračunajte $\iint_D \frac{x^2 dx dy}{(x^2 + y^2)^3}$, gdje je D područje u ravnini omeđeno krivuljama $x^2 + y^2 = y, x^2 + y^2 = 2y, x = 0$ i $y = x$.
3. Pomoću Greenovog teorema izračunajte $\int_{\hat{\Gamma}} (x^2 + ye^x) dx + (e^x + \ln(x^2 + 1)) dy$, gdje je $\hat{\Gamma}$ dio krivulje $y = x^2$ od točke $A(-1,1)$ do točke $B(1,1)$.
4. Izračunajte $\iint_{\Sigma} x^2 dS$, gdje je Σ dio plohe $z = x^2 + y^2$ koji se nalazi unutar sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 6$.
5. Riješite diferencijalnu jednadžbu $xy'' - (x+1)y' = e^x$.

- Rješenja: 1. a) $Df = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : xy \geq -1, y \leq x^2\}$
 b) $\pi \dots 8x + y + 4z - 8 = 0$.
2. $\frac{3}{8} \left(1 - \frac{\pi}{4}\right)$.
  3. $\frac{2}{3} + e - \frac{1}{e}$.
  4. $\frac{149\pi}{60}$.
  5. $y = c_1 x e^x - c_1 e^x - e^x + c_2$.

MATEMATIKA II

7.7.2005.

1. Na krivulji $5x^2 + 8xy + 5y^2 = 9$ odredite točke najbliže ishodištu.
2. Izračunajte $\iiint_V z dx dy dz$, gdje je V područje u R^3 omeđeno plohami $z = x^2 + y^2, z = 1$ i $z = 4$.
3. Pomoću Greenovog teorema izračunajte $\int_{\hat{\Gamma}} (e^y + \ln(y^2 + 1)) dx + (y^2 + xe^y) dy$, gdje je $\hat{\Gamma}$ dio krivulje $x = y^2$ od točke $A(1,1)$ do točke $B(1,-1)$.
4. Izračunajte $\iint_{\hat{\Sigma}} \vec{a} d\vec{S}$, gdje je $\vec{a} = yi + zk$, a $\hat{\Sigma}$ dio ravnine $2x + 2y + z = 2$ u prvom oktantu, orijentiran normalom koja zatvara oštar kut s vektorom $\vec{k}$.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $yy'' + y'^2 = yy'$.

Rješenja: 1. $A\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right), B\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$.

2. 21π .

3. $-\frac{2}{3} - e + \frac{1}{e}$.

4. $\frac{2}{3}$.

5. $\ln(y^2 + c_1) = x + c_2$.

MATEMATIKA II

8.9.2005.

1. Ako je $z(x, y) = xy + \frac{y}{\varphi\left(\frac{y}{x}\right) - \frac{x}{y}}$, pokažite da vrijedi $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} = xy + z$.
2. Izračunajte površinu lika omeđenog kružnicama $x^2 + (y - \sqrt{3})^2 = 3$, $(x - 1)^2 + y^2 = 1$ i pravcem $y = 0$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} (x + y^3 + z) ds$, gdje je Γ presječna ploha $z = x^2 + y^2$ i $z = 2 - x^2 - y^2$ u prvom oktantu.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = 6x\vec{i} - y^3\vec{j} + 3y^2z\vec{k}$ kroz zatvorenu plohu koju čini dio sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ za koji je $z \geq 1$ zajedno s ravninom $z = 1$, orijentiranu u smjeru vanjskih normala.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $2x^2 dy - (y^2 + 4xy) dx = 0$.

Rješenja: 2. $\sqrt{3} - \frac{\pi}{3}$.

3. $\frac{\pi}{2} + \frac{5}{3}$.

4. 10π .

5. $y = cx(y + 2x)$.

MATEMATIKA II

8.9.2005.

1. Ako je $z(x, y) = xy + \frac{x}{\varphi\left(\frac{y}{x}\right) - \frac{x}{y}}$, pokažite da vrijedi $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} = xy + z$.
2. Izračunajte površinu lika omeđenog kružnicama $x^2 + (y-1)^2 = 1$, $(x-\sqrt{3})^2 + y^2 = 3$ i pravcem $x = 0$.
3. Izračunajte $\int_{\Gamma} (x^3 + y + z) ds$, gdje je Γ presječna ploha $x^2 + y^2 = 4$ i $z = 6 - x^2 - y^2$ u prvom oktantu.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = x^2 \vec{i} + 3y \vec{j} - 2xz \vec{k}$ kroz zatvorenu plohu koju čini dio sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ za koji je $z \geq 1$ zajedno s ravninom $z = 1$, orijentiranu u smjeru vanjskih normala.
5. Riješite diferencijalnu jednačinu $(6xy + y^2)dx - 3x^2 dy = 0$.

Rješenja: 2. $\sqrt{3} - \frac{\pi}{3}$.

3. $2\pi + \frac{44}{3}$.

4. 5π .

5. $y = cx(y + 3x)$.

MATEMATIKA II

22.9.2005.

1. Ispitajte ekstreme funkcije $f(x, y) = x + \frac{y^2}{2x} + \frac{x^2}{y} + \frac{5}{2x}$.
2. Izračunajte $\iiint_V (x+y)^2 dx dy dz$, gdje je V područje u R^3 koje se nalazi izvan sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 4$, a unutar sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 4z$, te unutar cilindra koji se dobije translacijom presjeka te dvije sfere po osi z .
3. a) Provjerite da je vektorsko polje $\vec{a} = (y \ln y - y)\vec{i} + (x + y) \ln y \vec{j}$ potencijano.
b) Izračunajte $\int_{(1,1)}^{(2,2)} (y \ln y - y) dx + (x + y) \ln y dy$.
4. Izračunajte tok vektorskog polja $\vec{a} = z\vec{k}$ kroz dio sfere $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ u prvom oktantu, orijentirane normalom koja zatvara oštar kut s vektorom $\vec{k}$.
5. Riješite diferencijalnu jednadžbu $y' + y \cos x = \sin 2x$.

Rješenja: 1. Stacionarne točke funkcije su $A(1,1), B(-1,-1)$. Od toga u točki A funkcija ima lokalni minimum, a u točki B lokalni maksimum.

2. 9π .

3. $6 \ln 2 - \frac{15}{4}$.

4. $\frac{16\pi}{3}$.

5. $y = 2 \sin x - 2 + ce^{-\sin x}$.

MATEMATIKA II

22.9.2005.

- a) Odredite i skicirajte prirodnu domenu funkcije $f(x, y) = \text{Arc cos} \frac{x^2 + y^2}{2x - 2y} + \ln(x - y)$.

b) Izračunajte $\frac{\partial f}{\partial x}(1, 0)$.
- Izračunajte $\iiint_V x dx dy dz$, gdje je V područje u R^3 omeđeno plohamo $z = x^2 + y^2$ i $z = 3y$.
- a) Provjerite da je vektorsko polje $\vec{a} = (\arctg x + e^{-y})\vec{i} + (1 - xe^{-y})\vec{j}$ potencijano.

b) Izračunajte $\int_{(0,0)}^{(1,1)} (\arctg x + e^{-y}) dx + (1 - xe^{-y}) dy$.
- Izračunajte $\iint_{\Sigma} xy dS$, gdje je Σ dio plohe $y = x^2$ za koji je $y \leq 1$, a koji se nalazi između ravnina $z = 0$ i $z = 1$.
- Riješite diferencijalnu jednađbu $yy'' + y'^2 = y^3$.

Rješenja: 1. a) $Df = \{(x, y) \in R^2 : (x-1)^2 + (y+1)^2 \leq 2, y < x\}$

b) $\frac{\partial f}{\partial x}(1, 0) = 1 - \frac{\sqrt{3}}{3}$.

2. 0.

3. $\frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln 2 + 1 + \frac{1}{e}$.

4. 0.

5. $y + c_1 y^2 = x + c_2$.